

ZOEKBOEKJE RIVIERKREEFTEN

2026

BRAM KOESE
PAUL VAN HOOF
PIM LEMMERS

EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden



Zoekboekje rivierkreeften

Dit boekje is bedoeld voor het op naam brengen van rivierkreeften in Nederland en in de handel.

Te citeren als

Koese, B., P. van Hoof & P. Lemmers 2026. Zoekboekje rivierkreeften. – EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Tekst

Bram Koese, Paul van Hoof, Pim Lemmers

Tekeningen

Bram Koese

Fotografen

Paul van Hoof, Bram Koese

Voorzijde

Jabbie *Cherax destructor*

Foto Paul van Hoof

DTP

André J. van Loon

Uitgave

EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden

Postbus 9517, 2300 RA Leiden

071-7519314

eis@naturalis.nl

<https://kenniscentruminsecten.nl>

© Copyright 2026

EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden

Deze uitgave werd mogelijk gemaakt door het Team Invasieve Exoten van de NVWA.

Inhoudsopgave

Herkenningskaart rivierkreeften	3
Inleiding	3
Mannetjes en vrouwtjes	3
Sneltabel tot de geslachten	4
Soortbesprekingen	6
genus <i>Astacus</i>	6
Europese rivierkreeft	6
genus <i>Pontastacus</i>	6
Turkse rivierkreeft	8
genus <i>Pacifastacus</i>	9
Californische rivierkreeft	9
genus <i>Cambarellus</i>	10
Dwergkreeften	10
genus <i>Faxonius</i>	11
Calicotrivierkreeft	11
Gevlekte Amerikaanse rivierkreeft	12
Geknobbelde Amerikaanse rivierkreeft	14
Roestbruine Amerikaanse rivierkreeft	15
genus <i>Procambarus</i>	16
Gestreepte Amerikaanse rivierkreeft	16
Floridakreeft	17
Rode Amerikaanse rivierkreeft	18
Marmerkreeft	20
genus <i>Cherax</i>	21
Paradijsrivierkreeften	21
Jabbie	23
Australische roodklauwkreeft	25

ZOEKBOEKJE RIVIERKREEFTEN

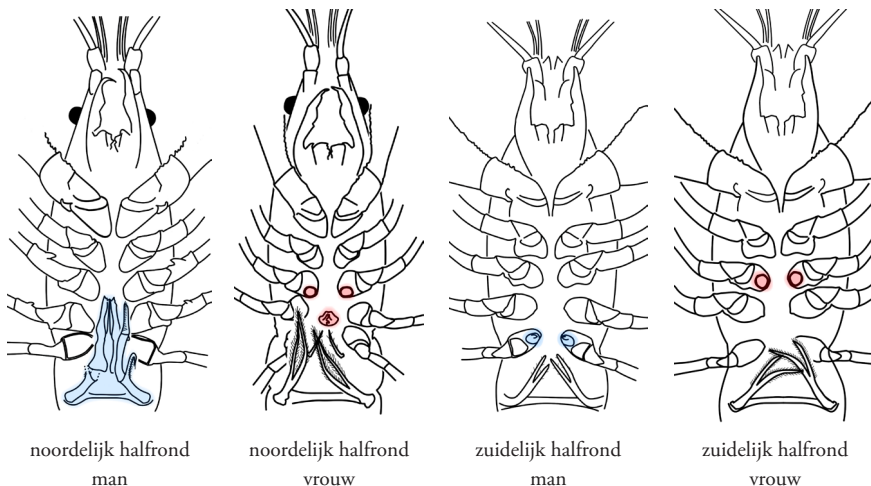
Inleiding

Handel in rivierkreeften heeft geleid tot vestiging van diverse uitheemse soorten in Nederland en elders in Europa. Sommige introducties hebben geleid tot grote veranderingen in het voedselweb en een grote achteruitgang van inheemse flora- en faunasoorten. Om de kans op nieuwe introducties te verkleinen is een aantal soorten geplaatst op de lijst van (potentieel) schadelijke exoten onder de Europese exotenverordening. Het doel van deze zoekkaart is om snel te kunnen oordelen of een aangetroffen (sub)adulte rivierkreeft in de handel tot een schadelijke soort van de Exotenverordening behoort. Het determineren van jonge rivierkreeften (<3 cm) is vaak niet mogelijk.

Dit zoekboekje gaat uit van een selectie van populaire rivierkreeftsoorten en -geslachten in de consumptiehandel en de handel voor vijver en aquaria. De verwachting is dat bijna alle rivierkreeften (en kleurvariateiten) in de praktijk herkend kunnen worden met dit zoekboek. Wereldwijd zijn echter ruim 600 soorten rivierkreeften bekend. De kans is daarom aanwezig dat er soorten in omloop zijn die niet in dit zoekboekje zijn opgenomen. Neem bij twijfel contact op met eis@naturalis.nl.

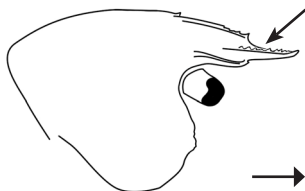
Mannetjes en vrouwtjes

Om de soort te bepalen is het soms belangrijk om het geslacht te kennen. De belangrijkste geslachtskenmerken zijn hieronder **blauw** gemarkeerd bij mannetjes, **rood** bij vrouwtjes. De geslachtskenmerken zijn voor rivierkreeften op het noordelijk halfrond (families Astacidae en Cambaridae) verschillend van die op het zuidelijk halfrond (familie Parastacidae), met name bij de mannetjes. Bij mannetjes zitten de gonoporen aan de basis van poot 5, alleen op het noordelijk halfrond zitten ze verstopt achter de 'gonopoden' (witachtig verharde aanhangselen). Vrouwtjes hebben enkel 'pleopoden' (flexibele draadachtige aanhangselen met haartjes). Vrouwtjes zijn in alle omstandigheden te herkennen aan de gonoporen aan de basis van poot 3 (kleine ronde organen).

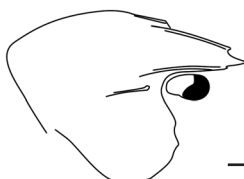


Geslachten met vertegenwoordigers op de Exotenverordening zijn **rood** omkaderd.

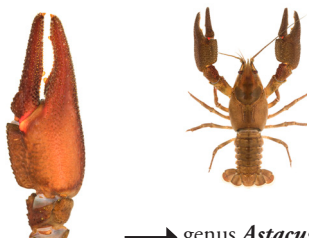
- 1** Rostrum (spitse deel tussen de ogen)
met gekartelde middenkiel



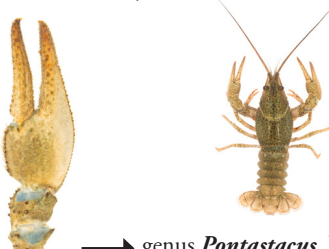
- Rostrum (spitse deel tussen de ogen)
zonder middenkiel



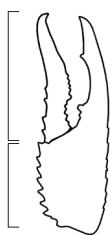
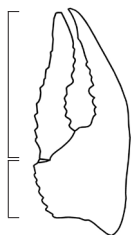
- 2** Schaaronderzijde rood. Dier meestal
donkerbruin, soms blauw



- Schaaronderzijde bleek geelbruin.
Dier lichtbruin, zeer zelden blauw



- 3** Bewegende vinger langer dan de basis



- Bewegende vinger ca. even lang als
of korter dan de basis



- 4** Voorlaatste pootlid met stekel



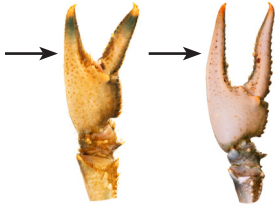
- Voorlaatste pootlid zonder stekel.
Adult: wit aan basis bewegende vinger



→ genus *Pacifastacus*, blz. 9

5

Vaste vinger gelijkmatig versmallend.
Schaaronderzijde bleek met oranje top



→ genus *Faxonius*, blz. 11

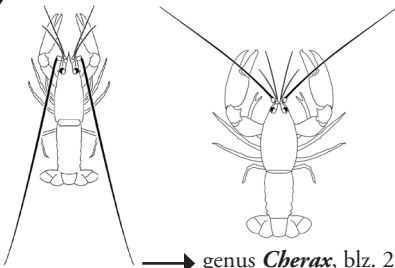
Vaste vinger met verbreding halverwege.
Kleur schaaaronderzijde variabel



→ genus *Procambarus*, blz. 16

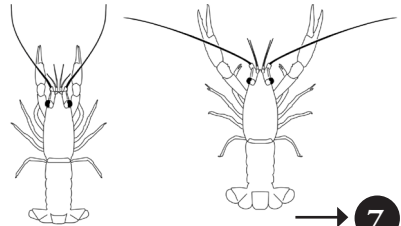
6

Antennen langer dan het lichaam



→ genus *Cherax*, blz. 21

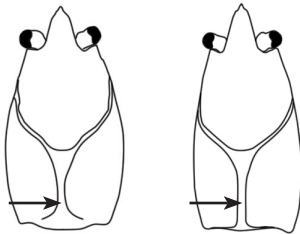
Antennen ongeveer even lang als of korter dan het lichaam



7

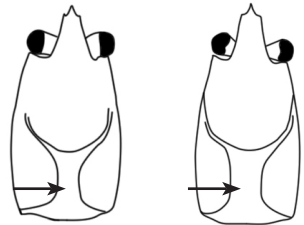
7

Areola smal. Dieren tot ca. 12 cm



→ genus *Procambarus*, blz. 16

Areola breed. Dieren max. 4 cm



→ genus *Cambarellus*, blz. 10

SOORTBESPREKINGEN

Europese rivierkreeft – *Astacus astacus*

- Geen opvallende stekel aan de binnenzijde van het pootlid voor de schaar
- Rostrum ('snuit') met gezaagde middenkiel
- Onderzijde scharen rood
- Lichaam fijn geknobbeld, maar niet scherp stekelig

*Robuuste, effen gekleurde rivierkreeft. De blauwe kleurvorm komt relatief veel voor. Deze heeft geen rood op de onderzijde van de scharen, maar is als Europese rivierkreeft te herkennen aan het ontbreken van een stekel op het pootlid voor de scharen (vergelijk plaatjes bij het genus *Faxonius* die de stekel wel hebben), de gezaagde middenkiel en het relatief gladde lichaam.*

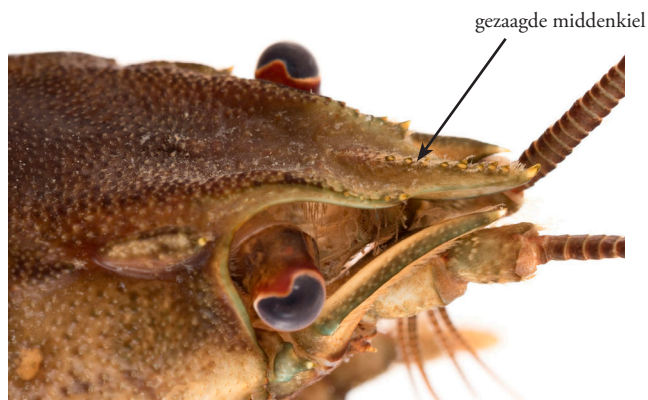
Status – Beschermde soort onder de Europese habitatrichtlijn (bijlage V). Het is in Nederland niet toegestaan om de dieren te vangen, te doden of te verhandelen.

Habitat – Beken, rivieren en zuurstofrijke meren en poelen.

Herkomst – Midden-Europese soort.

Verspreiding – Inheems, tot begin 20e eeuw verspreid in Zuidoost-Nederland. Thans zeer zeldzaam, nog van slechts één locatie bekend. Meldingen van deze soort hebben vrijwel altijd betrekking op donkere varianten van Amerikaanse rivierkreeften.

Handel – In diverse Europese landen verkrijgbaar als consumptieproduct (o.a. Duitsland, Zweden).



Europese rivierkreeft



Europese rivierkreeft



schaar links,
onderzijde



Europese rivierkreeft, blauwe vorm



schaar links,
onderzijde

Turkse rivierkreeft *Pontastacus leptodactylus*

- Geen prominente grote stekel aan de binnenzijde van het pootlid voor de schaar, soms wel veel kleine stekeltjes
- Rostrum ('snuit') met gezaagde middenkiel
- Onderzijde scharen bleek
- Hele dier, maar vooral de voorste helft van het rugschild met veel scherpe kleine stekeltjes
- Vingers van de scharen aan de binnenzijde bijna recht met fijne knobbeltjes van gelijke grootte

Bleekbruine soort, opvallend stekelig.

Status – Niet vermeld op de Europese exotenverordening.

Habitat – Stilstaand water. Verdraagt warmer water en meer vervuiling dan de nauw verwante Europese rivierkreeft.

Herkomst – Oost-Europa, van Finland tot aan Turkije.

Verspreiding – In Nederland geïntroduceerd in 1977. Thans zeer zeldzaam met enkele populaties in geïsoleerde plassen verspreid over Zuid- en Oost-Nederland.

Handel – Veel verhandelde rivierkreeft voor consumptie in Nederland tot medio jaren 1980, waarna de handel is opgeschoven richting de rode Amerikaanse rivierkreeft. Thans in lage aantallen nog steeds in de handel voor consumptiedoeleinden of voor vijver aanwezig.



schaar links,
onderzijde

Turkse rivierkreeft

Californische rivierkreeft *Pacifastacus leniusculus*

- Geen opvallende stekel aan de binnenzijde van het pootlid voor de schaar
- Onderzijde scharen rood
- Rostrum ('snuit') hoogstens met zwakke middenkiel, niet gezaagd
- Oudere dieren met opvallende witte vlek op de scharen aan de basis van de vingers

Robuuste soort, lichaam en scharen opvallend glad.

Status – Vermeld op de Europese exotenverordening: het is verboden om de soorten te houden, te verhandelen of uit te zetten.

Habitat – Beken, rivieren en zuurstofrijke meren en poelen.

Herkomst – Westkust van Noord-Amerika.

Verspreiding – In Nederland sinds 2004. Thans lokaal gevestigd in Noord-Brabant en Overijssel (Twente).

Handel – Wordt met name in noordelijke landen (Zweden, Finland) veel gevangen en verhandeld voor consumptie, in Nederland vermoedelijk weinig.



Californische rivierkreeft

Dwergkreeften – *Cambarellus spec.*

- Klein, tot maximaal 5 cm
- Geen stekel aan binnenzijde voorlaatste pootlid
- Soorten in de handel vaak kleurrijk of bont getekend
- Mannetjes met haken aan de basis van poot 2 en 3

Status – Niet vermeld op de Europese exotenverordening.

Habitat – Van nature in warme, ondiepe, stilstaande wateren.

Herkomst – Mexico, Midden-Amerika.

Verspreiding – Niet in Nederland. Voortplanting in het wild is tot nu toe alleen vastgesteld in een thermisch verontreinigde vijver in Hongarije.

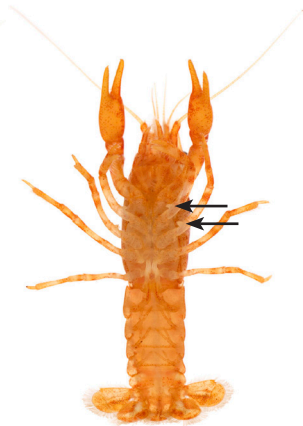
Handel – Diverse soorten, zoals de oranje dwergkreeft *Cambarellus patzcuarensis*, zijn relatief populair in de aquariumhandel (ook in Nederland) vanwege het bescheiden formaat en de grote kleurvariatie. Gezien de afhankelijkheid van warm water wordt de kans op vestiging als laag ingeschat voor Noord- en Midden Europa.



Cambarellus diminutus,
wildkleur



Cambarellus patzcuarensis,
oranje vorm



Cambarellus patzcuarensis,
onderzijde mannetje; zie haken
aan basis van poot 2 en 3

Calicotrivierkreeft – *Faxonius immunis*

- Met haarbundel tussen de vingers in de schaar, vooral prominent aanwezig bij mannetjes
- Opvallende toef haar op het tweede pootpaar
- Vier rijen donkere vlekken op achterlijf
- Bewegende vinger abrupt versmallend achter forse middenknobbel
- Scharen vaak opvallend gekleurd (groen, paars, blauw)
- Volwassen mannetjes met een haak aan de basis van poot 3

Kleine, tengere rivierkreeftsoort, tot ca. 9 cm. Lijkt op (onvolwassen) exemplaren van de geknobbelde Amerikaanse rivierkreeft die ook haren tussen de scharen en op de poten kan hebben, maar deze soort heeft nooit kwastvormige bundels op poot 2.

Status – Vermeld op de Europese exotenverordening: het is verboden om de soorten te houden, te verhandelen of uit te zetten.

Herkomst – Noordelijk Noord-Amerika en Canada.

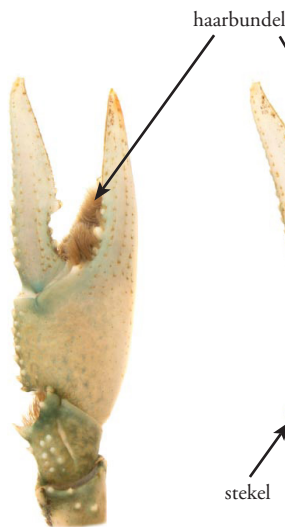
Habitat – Poelen, meren en moerassen, vaak periodiek uitdrogend. Sterke graver: leeft in belangrijke mate in zelfgegraven holen en burchten.

Verspreiding – Bekend van de moerasgebieden langs de middenloop van de Rijn in Duitsland en Frankrijk. Sporen (DNA en een losse schaar) zijn in Nederland gevonden, vooralsnog geen levende dieren.

Handel – Voor zover bekend wordt deze kleine soort vrijwel niet verhandeld.



Calicotrivierkreeft



Calicotrivierkreeft
schaarbovenzijde



Calicotrivierkreeft
schaaronderzijde

Gevlekte Amerikaanse rivierkreeft *Faxonius limosus*

- Scherpe stekels op de wang
- Achterlijf (bij schone dieren) met opvallende wijnrode vlekken
- Top scharen oranje begrensd door zwarte band
- Schaaronderzijde bleek
- Kenmerkende houding bij verstoring ('stekelbal')
- Volwassen mannetjes met een haak aan de basis van poot 3

Kleine maar robuuste soort. Dieren vaak bedekt met alg en aanslag, dan meestal het makkelijkst te herkennen door met een vinger over de wang te wrijven en de stekels te voelen.

Status – Vermeld op de Europese exotenverordening: het is verboden om de soorten te houden, te verhandelen of uit te zetten.

Habitat – Van nature in warme, ondiepe, stilstaande wateren.

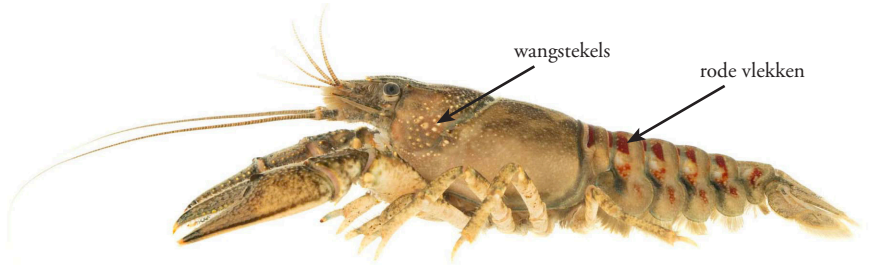
Herkomst – Inheems in het Noordoosten van de Verenigde staten (Maine tot West-Virginia) en aansluitend Canada.

Verspreiding – Uit Nederland bekend sinds 1968 maar vermoedelijk al langer aanwezig. Thans gevestigd in alle provincies. In sommige regio's schaars geworden, mogelijk door concurrentie met andere Amerikaanse rivierkreeften.

Handel – Voor zover bekend wordt deze relatief kleine soort vrijwel niet (meer) verhandeld, noch voor consumptie, noch voor aquaria.



Gevlekte Amerikaanse rivierkreeft



Gevlekte Amerikaanse rivierkreeft



Gevlekte Amerikaanse rivierkreeft,
'stekelbalhouding'

Geknobbelde Amerikaanse rivierkreeft – *Faxonius virilis*

- Donkere kop, contrasterend met chocoladebruine ‘rug’
- Scharen donkerbruin tot donkergroen met contrasterende lichte (forse) knobbels langs de vingers
- Areola smal, maar niet gesloten
- Volwassen mannetjes met een haak aan de basis van poot 3

Robuuste rivierkreeft. Van de gevlekte Amerikaanse rivierkreeft in alle stadia te onderscheiden door afwezigheid van scherpe stekels op de ‘wang’ en het ontbreken van een duidelijke zwarte begrenzing van de oranje schaatstoppen.

Status – Vermeld op de Europese exotenverordening: het is verboden om de soorten te houden, te verhandelen of uit te zetten.

Herkomst – Oostelijk Noord-Amerika.

Habitat – In Nederland in biotopen uiteenlopend van poldersloten, boezemwateren, petgaten, laaglandrivieren, uiterwaarden en beekdalen.

Verspreiding – In Nederland thans vooral in het oostelijk Groene Hart, provincie Utrecht en watergangen verbonden aan de Kromme Rijn en Nederrijn. Grote populaties ook rond Heerhugowaard en Almere.

Handel – Voor het eerst waargenomen in de vijverhandel. Via beheervisserijprojecten worden tegenwoordig soms partijen aangeboden aan de consumptiehandel.



Geknobbelde Amerikaanse rivierkreeft

Roestbruine Amerikaanse rivierkreeft *Faxonius rusticus*

- Roestbruine vlekken op het rugschild
- Top scharen oranje begrensd door zwarte band
- Grondkleur bovenzijde scharen variabel bruin, groen tot paars
- Schaaronderzijde bleek
- Volwassen mannetjes met een haak aan de basis van poot 3

Kleine soort. De roestbruine vlekken aan weerszijden van het rugschild zijn een uniek kenmerk voor deze soort. Deze soort lijkt overigens veel op de gevlekte Amerikaanse rivierkreeft (met eveneens oranje-zwarte schaartoppen) maar anders dan de gevlekte heeft de roestbruine Amerikaanse rivierkreeft geen prominente wangstekels.

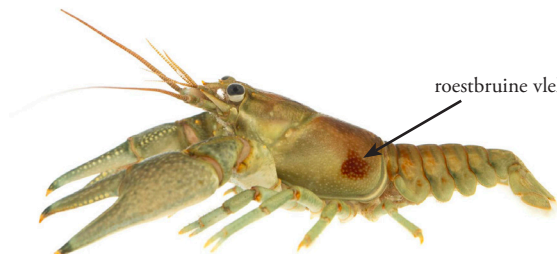
Status – Vermeld op de Europese exotenverordening: het is verboden om de soorten te houden, te verhandelen of uit te zetten.

Habitat – Stromend tot stilstaand water, vaak met harde bodem (bijv. grind). De soort is een potentiële concurrent van de Europese rivierkreeft en Californische rivierkreeft.

Verspreiding – Niet bekend uit Nederland. Gevestigd in Zuid-Frankrijk.



schaar rechts,
bovenzijde



roestbruine vlek

Roestbruine Amerikaanse rivierkreeft

Gestreepte Amerikaanse rivierkreeft – *Procambarus acutus*

- Geen donkere lengtestreep onder de staart (vergelijk rode Amerikaanse rivierkreeft)
- Oranje scharen met zwarte en witte knobbels
- Achterlijf met donker centrum begrensd door lichte zijstrepen
- Volwassen mannetjes met een haak aan de basis van poot 3 en 4

Oranje-rood getinte, slanke rivierkreeft die vaak verward wordt met de rode Amerikaanse rivierkreeft. Alle stadia van de rode Amerikaanse rivierkreeft hebben echter een donkere lengtestreep onder de staart die bij de gestreepte ontbreekt. Jonge exemplaren onopvallend gekleurd en gevlekt en dan (vrijwel) niet van marmerkreeft te onderscheiden.

Status – (Nog) niet vermeld op de Europese exotenverordening. Het houden en verhandelen van deze soort is in principe toegestaan. Uitzetten is onder de visserijwet niet toegestaan. Vanwege (potentieel) schadelijke effecten wordt het verplaatsen en verhandelen van deze soort sterk afgeraden.

Herkomst – Westelijk Noord-Amerika.

Habitat – In Nederland vooral in sloten, vaarten en boezemwateren in het veenweidegebied. Goede graver.

Verspreiding – Talrijk in de Alblasserwaard, Friesland en grote delen van het rivierengebied.

Handel – Wordt in Nederland lokaal (levend) aangeboden aan de consumptiehandel.



Gestreepte Amerikaanse rivierkreeft

Floridakreeft – *Procambarus alleni*

- Rostrum (spitse deel tussen de ogen) kort, zonder laterale stekels
- Geen donkere lengtestreep onder de staart (vergelijk rode Amerikaanse rivierkreeft)
- Dieren in de handel gewoonlijk fel lichtblauw

Relatief kleine, slanke rivierkreeft met kort rostrum. In vergelijking met (blauwe exemplaren van) de rode Amerikaanse rivierkreeft en gestreepte Amerikaanse rivierkreeft lijkt het alsof de soort een 'kortere en stomper neus' heeft. Kan bij gelijke (blauwe) kleur op marmerkreeft lijken, maar zal in veel gevallen van deze soort uitgesloten kunnen worden omdat van de marmerkreeft alleen vrouwtjes aanwezig zijn.

Status – (Nog) niet vermeld op de Europese exotenverordening. Het houden en verhandelen van deze soort is in principe toegestaan. Uitzetten is onder de visserijwet niet toegestaan. Vanwege (potentieel) schadelijke effecten wordt het verplaatsen en verhandelen van deze soort sterk afgeraden.

Herkomst – Florida, Verenigde Staten.

Habitat – Stilstaand water.

Verspreiding – Geen waarnemingen uit Nederland. De soort is in Europa vooralsnog alleen bekend van een kleine populatie in Hongarije.

Handel – Populaire soort binnen de (kleine) handel in rivierkreeften voor aquaria.



Floridakreeft



Floridakreeft, detail van rostrum

Rode Amerikaanse rivierkreeft *Procambarus clarkii*

- Volgroeide dieren overwegend rood gekleurd
- Scharen met rode knobbels (idem volgroeide dieren)
- Alle stadia: staartonderzijde met zwarte pigmentlijn

Slanke soort. Volgroeide dieren gelijkend op gestreepte Amerikaanse rivierkreeft, maar deze soort heeft zwarte en witte knobbels op de scharen. Juveniele dieren zijn grijsbruin gemarmeld en lijken sterk op onvolwassen andere Procambarus-soorten. In alle stadia echter vrijwel altijd onmiddellijk te herkennen aan zwarte pigmentlijn onder de staart. Deze lijn is bij oudere dieren of modderige exemplaren echter niet altijd goed te zien.

Status – Vermeld op de Europese exotenverordening: het is verboden om de soorten te houden, te verhandelen of uit te zetten.

Herkomst – Inheems rond de Golf van Mexico. Geïntroduceerd en gevestigd in alle werelddelen behalve Oceanië en Antarctica. Nederlandse dieren zijn mogelijk afkomstig uit Kenia.

Habitat – Ondiep stilstaand water met zachte oevers. Vrouwtjes graven gangen in de nazomer.

Verspreiding – In Nederland sinds 1985. Thans gevestigd in alle provincies. Zeer algemeen in Zuidwest-Nederland, daarbuiten lokaal algemeen.

Handel – De rode Amerikaanse rivierkreeft is in Europa de zuidelijke tegenhanger van de Californische rivierkreeft in de handel in rivierkreeften voor consumptie. China is marktleider in de export van (met name) ingevroren rode Amerikaanse rivierkreeften. Kleurvarianten zijn ook in omloop in de aquariumhandel. Sinds de opname op de Europese exotenverordening is het houden en verhandelen verboden. Als beheermaatregel is visserij door de beroepsvisserijsector wel toegestaan.



Rode Amerikaanse rivierkreeft



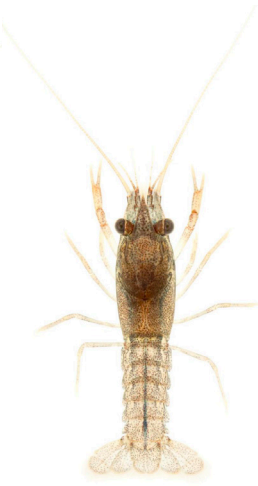
Rode Amerikaanse rivierkreeft, hyperrode vorm



Rode Amerikaanse rivierkreeft, blauwe vorm



Rode Amerikaanse rivierkreeft,
witte vorm



Rode Amerikaanse rivierkreeft,
juveniel (ca. 2,5 cm),
bovenzijde



Rode Amerikaanse rivierkreeft,
juveniel (ca. 2,5 cm),
onderzijde

Marmerkreeft – *Procambarus virginalis*

- Lichaam en scharen met 'marmerpatroon' (licht met donkere vlekjes)
- Schaaronderzijde licht
- Areola licht
- Groene knobbels bovenzijde schaar
- Poten groen aangelopen
- Partenogenetische soort: alleen vrouwtjes
- Geen donkere lengtestreep onder de staart (vergelijk rode Amerikaanse rivierkreeft)

Kleine rivierkreeft met marmerpatroon. De soort wordt vaak met andere soorten verward omdat jonge stadia van de meeste soorten rivierkreeften een onopvallende (gemarmerde) camouflagekleur hebben. Het feit dat een volledige vangst uit vrouwtjes bestaat is vaak de meest overtuigende aanwijzing dat het een marmerkreeft betreft.

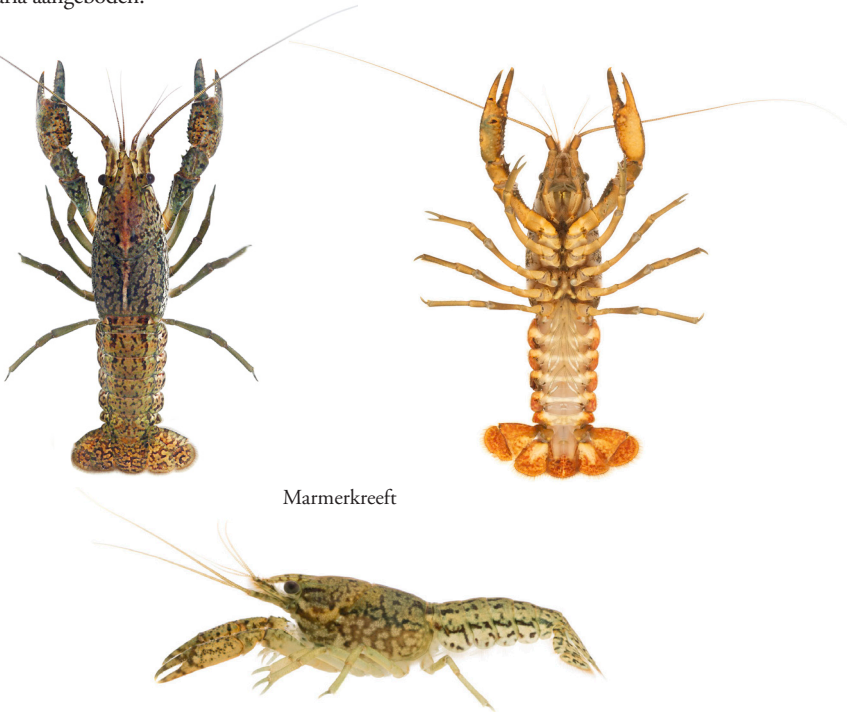
Status – Vermeld op de Europese exotenverordening: het is verboden om de soorten te houden, te verhandelen of uit te zetten.

Herkomst – Aquariumhandel, oorspronkelijk vermoedelijk uit Florida, Verenigde Staten.

Habitat – In Nederland vooral in geïsoleerde wateren: poelen, vennen en vijvers.

Verspreiding – Heeft zich gevestigd in enkele vennen en vijvers verspreid over Nederland.

Handel – Verboden. Deze kleine soort is ongeschikt voor de consumptiehandel en werd uitsluitend voor aquaria aangeboden.



Paradijsrivierkreeften – *Cherax boesemani*, *C. pulcher* en meer

Grote groep van meer dan 20 nauw verwante soorten afkomstig uit West-Papua die recent zijn 'ontdekt' en beschreven dankzij de aquariumhandel. Twee soorten die veel in de handel lijken te circuleren, worden hieronder afgebeeld als voorbeeld.

Slanke kreeften met lange antennen. Volwassen mannetjes uit deze groep zijn onmiddellijk te herkennen aan de witte 'softpatch': een zachte, rubberachtige plek aan de buitenzijde van de scharen die bleekwit van kleur is. Een dergelijke merkwaardige gedecalcificeerde 'softpatch' is verder alleen aanwezig bij de (eveneens verwante) Australische roodklauwkreeft, maar bij deze soort is de plek niet wit maar rood van kleur. De soorten (inclusief vrouwtjes) onderscheiden zich verder van bijna alle andere rivierkreeften door de aanwezigheid van meerdere (>2), onregelmatig geplaatste stekels langs de rand van de het rostrum. Dit kenmerk komt verder wederom alleen nog terug bij de Australische roodklauwkreeft, maar bij de soorten uit Papua is het rostrum niet verlengd tot kiel en die tot halverwege de kop reiken. Determinatie tot op soort is lastig, ook omdat de soorten in de handel onderling gekruist worden met het oog op nieuwe kleurvariëteiten. De afgebeelde dieren geven een indruk van de variatie. Voor determinatie tot op soort wordt DNA-onderzoek aanbevolen.

Status – Niet vermeld op de Europese exotenverordening. Het houden en verhandelen van deze soorten is toegestaan.

Herkomst – West-Papoea.

Habitat – *Cherax boesemani* zou vooral gebonden zijn aan stilstaande wateren (meren en grote rivieren), *C. pulcher* is in het herkomstgebied bekend uit zuurstofrijke beken. Uitgesproken warmwatersoorten.

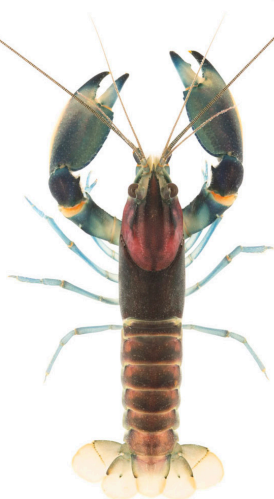
Verspreiding – Geen gevestigde populaties bekend buiten het herkomstgebied.

Handel – Populaire soorten binnen de (kleine) handel in rivierkreeften voor aquaria.





Cherax boesemani, mannetje



Cherax pulcher, mannetje



Jabbie – *Cherax destructor*

- Gewrichten tussen de pootleden opvallend rood
- Scharen met 'schapenwolkjespatroon', doorgaans meest opvallend aan bovenzijde
- Voorlaatste pootlid met stekel aan binnenzijde
- Zijrand rostrum zonder laterale stekels
- Areola niet parallel: versmalt naar voren toe

Wildkleur variabel van lichtblauw, bruin tot bijna zwart. In de handel wordt de kleurvariëteit 'vulcano' het meest aangeboden, met oranje lichaam blauw- tot oranje scharen, in alle gevallen met een licht 'schapenwolkjespatroon'. Kan groot worden, tot meer dan 20 cm.

Status – Vermeld op de Europese exotenverordening: het is verboden om de soorten te houden, te verhandelen of uit te zetten.

Herkomst – Oostelijk Australië.

Habitat – In herkomstgebied bekend uit groot aantal watertypen, zowel stilstaand als stromend.

Verspreiding – Niet bekend uit Nederland. Gemeld uit Frankrijk, Spanje, Ierland en Italië, maar op veel plaatsen in deze landen ook weer verdwenen.

Handel – Voorheen populaire soort binnen de (kleine) handel in rivierkreeften voor aquaria.



Jabbie



Jabbie



Jabbie, juveniel (ca. 3,5 cm)



Jabbie, kleurvariëteit '*vulcano*'

Australische roodklauwkreeft – *Cherax quadricarinatus*

- Antennen zeer lang (indien intact)
- Vier opvallende parallelle lengtekielen tot halverwege de kop
- Rostrum smal en puntig met onregelmatige stekels langs de rand
- Scharen met 'schapenwolkjespatroon', doorgaans meest opvallend aan bovenzijde
- Volwassen mannetjes met rode vlek aan de buitenzijde van de vaste vinger die zacht en rubberachtig aanvoelt ('softpatch' = gedecalcificeerde regio)

In alle stadia van alle andere soorten te onderscheiden door de vier prominente lengtekielen over de kop. Kan groot worden (>20 cm).

Status – Niet vermeld op de Europese exotenverordening. Het houden en verhandelen van deze soort is toegestaan.

Herkomst – (Sub)tropisch Australië en Nieuw-Guinea.

Habitat – Stilstaande tot lichte stromend wateren met zachte bodem.

Verspreiding – Heeft zich buiten het herkomstgebied gevestigd in verschillende landen met een (sub) tropisch klimaat. Er zijn geen populaties uit Europa bekend. In Nederland éénmaal in een stadsvijver gevonden.

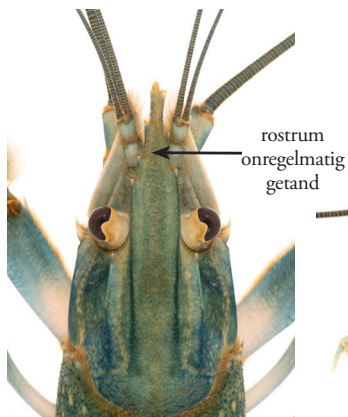
Handel – Populaire soort binnen de (kleine) handel in rivierkreeften voor aquaria. Buiten Europa (met name Azië) ook veel verhandeld en gekweekt voor consumptiedoeleinden.



Cherax quadricarinatus, man



Cherax quadricarinatus, vrouw



Cherax quadricarinatus, vrouw



Cherax quadricarinatus, man, wildkleur



Cherax quadricarinatus, juveniel
(ca. 4,5 cm)